

Postanowienia ogólne Konkursy Pracy Tropowców

Regulaminy prób i konkursów pracy psów myśliwskich

(wyciąg)

WARSZAWA 2007

Regulaminy opracował Zespół Komisji Kynologicznej
Naczelnej Rady Łowieckiej pod przewodnictwem
ANDRZEJA BRABLETZA

Postanowienia ogólne

więcej >>>

Konkursy Pracy Tropowców

więcej >>>

Postanowienia ogólne

POSTANOWIENIA OGÓLNE

I. Cel, organizacja imprez, warunki uczestnictwa.

§ 1

Próby i konkursy pracy psów myśliwskich mają na celu popularyzowanie kynologii łowieckiej poprzez sprawdzanie i stałe podnoszenie jakości użytkowych psów myśliwskich. Na konkursach uwzględnia się przy ocenie psa nie tylko jego przymioty wrodzone ale również umiejętności nabyte podczas szkolenia.

§ 2

Próby organizowane są jako imprezy okręgowe lub wojewódzkie. Konkursy mogą być organizowane jako imprezy okręgowe, wojewódzkie, regionalne, krajowe bądź międzynarodowe. Imprezy regionalne obejmują dwa, lub więcej, sąsiadujące ze sobą województwa.

Zezwala się na przeprowadzanie prób i konkursów przez jedno lub więcej kół łowieckich pod warunkiem uzyskania zgody właściwej okręgowej rady łowieckiej i uwzględnienia imprezy w rocznym harmonogramie imprez kynologii łowieckiej, zatwierdzanym przez Zarząd Główny Polskiego Związku Łowieckiego.

§ 3

Do konkursów zalicza się field trialsy dla wyżłów ras angielskich i wyżłów kontynentalnych, w tym memoriały im. Teodora Marchlewskiego i Kazimierza Tarnowskiego.

§ 4

Organizatorami okręgowych i wojewódzkich prób oraz okręgowych, wojewódzkich i regionalnych konkursów pracy psów myśliwskich są zarządy okręgowe Polskiego Związku Łowieckiego lub - na ich zlecenie - koła łowieckie, bądź inne komórki organizacyjne PZŁ.

Konkursy krajowe i międzynarodowe organizuje Zarząd Główny PZŁ bezpośrednio bądź wspólnie z jednym z zarządów okręgowych PZŁ. Zarząd Główny może upoważnić któryś z zarządów okręgowych PZŁ do samodzielnej organizacji krajowego czy międzynarodowego konkursu pracy psów myśliwskich.

Koszty związane z próbami i konkursami pracy psów myśliwskich ponoszą organizatorzy. Ustalają oni wysokość wpisowego.

§ 5

Organizatorzy imprez zgłaszają zamiar przeprowadzenia prób i konkursów pracy psów myśliwskich do Komisji Kynologicznej Naczelnej Rady Łowieckiej do: w przypadku konkursów międzynarodowych i krajowych – do 31 sierpnia, a w przypadku pozostałych imprez - 20 listopada roku poprzedzającego termin imprezy.

Ostateczny harmonogram imprez kynologii łowieckiej zatwierdza corocznie Zarząd Główny Polskiego Związku Łowieckiego.

Postanowienia ogólne

§ 6

Organizator imprezy proponuje: w przypadku imprez krajowych i międzynarodowych z 6-miesięcznym oraz w przypadku pozostałych imprez z 3-miesięcznym wyprzedzeniem skład całej komisji sędziów, który zatwierdza Komisja Kynologiczna Naczelnej Rady Łowieckiej.

§ 7

Organizatorzy powinni podać do wiadomości członków Związku szczegółowe dane dotyczące miejsc i terminów odbywania prób i konkursów pracy psów myśliwskich w komunikatach wewnętrznych zarządów okręgowych do kół łowieckich. Poza tym roczny terminarz przeprowadzanych imprez ogłasza Zarząd Główny PZŁ w „Łowcu Polskim „.

Wszystkie zmiany terminów odbywania imprez, jak i deklaracje zorganizowania imprez dodatkowych (nie umieszczonych w rocznym harmonogramie) muszą uzyskać zgodę ZG PZŁ i z 3-miesięcznym wyprzedzeniem być opublikowane na łamach „Łowca Polskiego”.

§ 8

Sporządzone czytelnym pismem dwa protokoły komisji sędziów oraz dwa komplety kart ocen pracy psów organizator powinien nadesłać do Zarządu Głównego PZŁ w terminie 14 dni od zakończenia imprezy.

Po imprezach międzynarodowych, należy sporządzić i wysłać do Zarządu Głównego Związku Kynologicznego w Polsce (który prześle je do FCI) i Zarządu Głównego PZŁ zestawienie psów, które uzyskały CACIT i reserve-CACIT wraz z kartami ocen tych psów oraz katalogiem imprezy.

Zestawienie powinno zawierać napisane po polsku i np. niemiecku lub angielsku, francusku czy hiszpańsku (czyli w jednym z oficjalnych języków FCI) następujące dane: rasę psa (Rasse des Hundes), płeć (Geschlecht), nazwę i przydomek (Name und Zwingername), datę urodzenia (Wurfdatum), numer księgi rodowodowej (Nummer der Ahnentafel), liczbę uczestników konkursu (Zahl der Bewerber), nazwiska sędziów wypisane drukowanymi literami i ich podpisy (Name und Unterschrift der Richter), nazwiska i adresy właścicieli psów (Name und Adresse des Besitzers).

§ 9

W próbach i konkursach pracy psów myśliwskich mogą brać udział wyłącznie psy zarejestrowane w Związku Kynologicznym w Polsce lub w zagranicznych organizacjach kynologicznych, zrzeszonych w FCI.

§ 10

W próbach i konkursach pracy psów myśliwskich mogą brać udział psy, które w dniu imprezy mają ukończone 9 miesięcy życia.

Górną granicę wieku psów mogących startować w próbach określają regulaminy poszczególnych rodzajów prób. Górnej granicy wieku psów biorących udział w konkursach, nie ogranicza się.

§ 11

Udziału w próbach i konkursach pracy psów myśliwskich nie mogą brać psy, których właściciele zostali zawieszni w prawach członkowskich albo wykluczeni ze Związku Kynologicznego w Polsce. Osoby takie nie mogą również występować w charakterze przewodników psów na próbach i konkursach pracy psów myśliwskich.

Postanowienia ogólne

§ 12

O terminach imprez organizatorzy zobowiązani są powiadomić powiatowych lekarzy weterynarii, których przedstawiciele sprawdzają świadectwa szczepień przeciw wścieklicznie oraz poddają psy oględzinom, w celu ustalenia ich aktualnego stanu zdrowia.

§ 13

Psy chore, kastraty, monorchidy, kryptorchidy, grzejące się i wysoko ciężarne suki, jak również psy nie posiadające aktualnego zaświadczenia o szczepieniu przeciw wścieklicznie, nie mogą brać udziału w imprezach.

§ 14

Podczas całego czasu trwania imprezy nie wolno prowadzić psów na kolczatkach lub obrożach zaciągających się. Nie wolno używać obroży elektrycznych ani ich atrap. Wykluczeni z imprezy mogą zostać przewodnicy karcący lub brutalnie traktujący swoje lub cudze psy.

§ 15

Przewodnicy psów, w czasie przeprowadzania w prób czy konkursów w terenie, są podporządkowani komisji sędziów, a obecna przy tym publiczność zarówno komisji sędziów, jak i służbie porządkowej.

Przewodnicy mogą zgłaszać pisemne reklamacje sędziemu głównemu imprezy wyłącznie w przypadkach niedotrzymywania wymogów regulaminowych. Jego decyzje są ostateczne. Za ewentualne szkody wyrządzone przez psa odpowiada jego właściciel.

§ 16

Przewodnik psa powinien mieć strzelbę i naboje (jeżeli posiada pozwolenie na broń), otok (jeżeli w imprezie przewidywana jest praca po farbie - musi on mieć co najmniej 6 metrów długości), gwizdek. Z dokumentów: oryginał rodowodu psa, aktualną legitymację członkowską PZŁ (myśliwi) oraz aktualną legitymację Związku Kynologicznego w Polsce.

Przewodnikom nie posiadającym pozwolenia na broń, przydziela się osobę uzbrojoną, która będzie strzelać, kiedy wymaga tego sytuacja.

Przewodnicy, przed przystąpieniem do konkurencji, powinni przedstawić się komisji sędziowskiej, podając numer startowy, swoje imię i nazwisko oraz nazwę i przydomek psa. Zaleca się aby przewodnicy byli ubrani w strój myśliwski ewentualnie zbliżony do niego strój sportowy.

II. Komisje sędziów, tryb oceniania i nagradzania psów.

§ 17

Oceny pracy psów na próbach i konkursach, dokonuje komisja, składająca się z sędziów zarejestrowanych w Kolegium Sędziów Związku Kynologicznego w Polsce lub sędziów zagranicznych organizacji kynologicznych, zrzeszonych w FCI.

Oceny dokonuje się według zasad określonych w regulaminach poszczególnych prób czy konkursów.

Czynności członków komisji są honorowane według stawek ustalonych dla sędziów przez Zarząd Główny Polskiego Związku Łowieckiego.

Postanowienia ogólne

§ 18

Liczba członków komisji zależy od rodzaju imprezy i liczby psów biorących w niej udział. Zaleca się, aby minimalny skład komisji sędziowskiej nie był mniejszy niż dwie osoby.

Liczba sędziów powinna być taka, żeby mogła zapewnić jak najsprawniejszy przebieg i jak najbardziej obiektywną i rzetelną ocenę psów. W razie większej liczby członków i zaistniałych potrzeb komisja dzieli się na zespoły, których pracę koordynuje sędzia główny.

W przypadku podziału komisji na zespoły robocze, każdy zespół ocenia, w powierzonych mu na odprawie sędziów konkurencjach, pracę wszystkich uczestniczących w próbach czy konkursie psów. Ma to na celu jednolity sposób oceny pracy wszystkich psów w danej konkurencji.

§ 19

Liczba asystentów nie powinna być większa niż dwie osoby przy każdym zespole. Asystenci wykonują czynności zlecone im przez sędziów. Potwierdzenia odbytej asystentury dokonuje sędzia główny.

§ 20

Do obowiązków sędziów należy:

- uczestnictwo w odprawie sędziów oraz w otwarciu i zakończeniu imprezy,
- sędziowanie w komisji lub zespole, do którego zostali włączeni na odprawie sędziów, przez cały czas trwania imprezy,
- wrywkowe sprawdzanie tatuaży z danymi podanymi w rodowodach psów,
- ocena pracy psów zgodna z etyką i przepisami regulaminów,
- wykonywanie innych dodatkowych czynności zleconych przez sędziego głównego,
- konsultowanie się z sędzią głównym w razie wątpliwości co do sposobu interpretowania jakiegoś przepisu regulaminowego,
- wzięcie udziału, po zakończeniu czynności sędziowskich w terenie, w końcowych pracach komisji sędziowskiej przy ostatecznym obliczaniu wyników pracy poszczególnych psów, wypisywaniu dyplomów, kart ocen, pisaniu protokołu itp.

§ 21

Do obowiązków sędziego głównego, poza czynnościami ogólnie obowiązującymi wszystkich sędziów, należy:

- koordynowanie pracy poszczególnych zespołów roboczych wyłonionych z komisji,
- przeprowadzenie odprawy sędziów przed rozpoczęciem prób czy konkursu,
- ustalenie ostatecznego stopnia oceny psa w danej konkurencji, jeżeli występuje różnica zdań członków zespołu sędziowskiego,
- udzielanie sędziom wyjaśnień lub wydanie decyzji w razie zachodzących wątpliwości co do interpretacji regulaminu,
- przyjmowanie i ostateczne załatwianie reklamacji przewodników psów w sprawach niedotrzymywania warunków regulaminowych,
- sporządzanie protokołu przebiegu imprezy oraz podpisywanie dyplomów, kart ocen, świadectw polowych oraz wysyłanych do Zarządu Głównego Związku Kynologicznego w Polsce danych psów, które w konkursach międzynarodowych otrzymały CACIT i reserve-CACIT,
- omówienie po zakończeniu imprezy pracy psów oraz sposobu prowadzenia ich przez przewodników.

Postanowienia ogólne

§ 22

Pracę psów w poszczególnych konkurencjach ocenia się stopniami od „0” do „4”.

„0” - otrzymuje pies jeżeli w ogóle nie wykona danej konkurencji,

„1” - (źle) - jeżeli popełni zasadnicze błędy,

„2” - (dostatecznie) - jeżeli popełni błędy o mniejszym znaczeniu praktycznym,

„3” - (dobrze) - jeżeli popełni błędy nie mające praktycznego znaczenia,

„4” - (bardzo dobrze) - jeżeli bezbłędnie wykona przewidziane w danej konkurencji zadanie.

§ 23

Zarówno po zakończeniu prób czy konkursu pracy psów myśliwskich, jak i podczas trwania imprezy żaden pies nie może być poddawany ponownym próbom w jakiejkolwiek konkurencji w celu zmiany otrzymanej już przez niego oceny.

Oceny stawia każdy sędzia oddzielnie, a po zakończeniu pracy w danej konkurencji członkowie komisji ustalają wspólnie ostateczną notę, którą wpisuje się do karty oceny pracy oraz podaje do wiadomości zainteresowanych, w szczególności przewodników psów, wskazując błędy popełnione zarówno przez psa, jak i jego przewodnika.

§ 24

Komisja przyznaje w każdej klasie dyplomy I^o, II° i III° (zależnie od uzyskanej ogólnej liczby punktów i innych kryteriów podanych w przepisach regulaminów szczegółowych). Na konkursach okręgowych, wojewódzkich i regionalnych, w których uczestniczy minimum 10 psów, psom uzyskującym pierwszą lokatę z dyplomem I^o, komisja przyznaje wniosek na Championa Pracy (CPC). Limit psów nie dotyczy konkursów rangi krajowej i międzynarodowej, przy czym konkursy międzynarodowe mogą się odbywać pod warunkiem uczestnictwa w nich co najmniej 6 psów.

Jeżeli lokatę pierwszą i ewentualnie następną zajmą psy posiadające tytuł Championa Pracy, to wniosek przechodzi na pierwszego w kolejności psa bez tytułu. Fakt przyznania CPC komisja sędziów wpisuje odrębnie do karty oceny i dyplomu: „CPC przyznano”, wraz z oddzielną parafą.

W dyplomie i na karcie oceny podaje się również lokatę zajęta przez psa oraz liczbę startujących psów.

Dyplomy dla psów biorących udział w field trialsach przyznaje się według zasad podanych w regulaminie szczegółowym.

§ 25

Na konkursach pracy psów myśliwskich komisja sędziów przyznaje medale: złote, srebrne i brązowe. Decyzję o przyznaniu medalu podejmuje cały zespół sędziowski pod kierownictwem sędziego głównego. Fakt przyznania medalu odnotowuje się w karcie oceny.

- 1) **medal złoty** - otrzymuje pies, który zdobył dyplom I^o i zajął pierwsze miejsce,
- 2) **medal srebrny** - otrzymuje pies, który zdobył dyplom I^o i zajął drugie miejsce.
- 3) **medal brązowy** - otrzymuje pies, który zdobył dyplom I^o i zajął trzecie miejsce.

§ 26

Psy, które na konkursach krajowych lub międzynarodowych otrzymają w danej klasie dyplomy I^o i zajmą pierwszą lokatę, a na wystawie otrzymały za eksterier ocenę nie niższą od bardzo dobrej, uzyskują tytuły „Zwycięzca pracy myśliwskiej (np.: norowców, dzikarzy, tropowców, posokowców, wyźłów wszechstronnych lub wielostronnych, itd.) roku”.

Postanowienia ogólne

§ 27

Trzy CPC (Certyfikaty na Championa Pracy) - w tym co najmniej jeden uzyskany na konkursie międzynarodowym lub krajowym - są podstawą do przyznania psu (suce) tytułu „Championa Pracy”.

Dodatkowym warunkiem jest, aby między pierwszym a ostatnim wnioskiem upłynęło co najmniej 6 miesięcy. Ponadto jamniki powinny posiadać najmniej jeden CPC z konkursu norowania, płochacze najmniej jeden CPC z konkursu obejmującego pracę w polu, aportery z konkursu B lub C retrieverów. Wyżły muszą posiadać wszystkie CPC z konkursów pracy wyżłów wszechstronnych, wielostronnych lub field trialsów (może to być np. jeden CPC z field trialsów, jeden z wielostronnych itp.; czyli dopuszczalne są wszelkie kombinacje tych trzech rodzajów konkursów). Posokowce muszą posiadać wszystkie CPC z konkursów pracy posokowców.

Dyplomy Championa Pracy wydaje Zarząd Główny Związku Kynologicznego w Polsce, na zasadach przyjętych dla Championa Wystawowego.

§ 28

Oprócz dyplomów, dla psów wyróżniających się na próbach czy konkursach pracy psów myśliwskich, właściciele psów mogą otrzymać nagrody rzeczowe z funduszy PZŁ lub ufundowane przez inne instytucje czy osoby prywatne. Nagrody rzeczowe mogą być przyznawane również najlepszemu przewodnikowi w każdej klasie psów zarówno na konkursach międzynarodowych, krajowych, regionalnych, wojewódzkich, jak i okręgowych.

§ 29

Przed przystąpieniem do prób pracy wszystkie psy muszą być poddane próbie reakcji na strzał. Wynik próby, zarówno pozytywny, jak i negatywny, należy odnotować w karcie oceny psa. Psów reagujących wyraźnie lękliwie na strzał nie dopuszcza się do prób. Psy zgłoszone do konkursów pracy psów myśliwskich, które nie posiadają udokumentowanego poświadczenia (karta oceny, dyplom) zaliczenia próby reakcji na strzał, przed przystąpieniem do konkurencji konkursowych muszą być poddane takiej próbie, a jej wynik (zarówno pozytywny, jak i negatywny) należy odnotować w karcie oceny psa. Psów reagujących wyraźnie lękliwie na strzał nie dopuszcza się do konkurencji konkursowych.

§ 30

Dyplomów i nagród nie można przyznać psom (sukom):

- które w jakiegokolwiek konkurencji uzyskały ocenę „0”,
- wyraźnie tchórzliwym i agresywnym,
- grabarzom, narzynaczom i memłaczom,
- bydlarzom,
- milczkom, startującym w konkurencjach wymagających oszczekiwania zwierza,
- tym, które podlegają dyskwalifikacji według przepisów zawartych w regulaminach szczegółowych.

Postanowienia ogólne

§ 31

Kolejność lokat ustala się biorąc pod uwagę:

1. Stopień uzyskanego dyplomu.
2. Liczbę uzyskanych punktów.
3. Jeżeli szczegółowe regulaminy nie przewidują inaczej, wiek psa (młodszy przed starszym), i ostatecznie płęć (suka przed psem).
4. W przypadku gdyby ten sam stopień dyplomu z taką samą liczbą punktów uzyskały dwa psy lub dwie suki urodzone tego samego dnia, należy im przyznać dwie równorzędne, przysługujące im lokaty, a kolejny pies zajmuje lokatę obniżoną nie o jedno, ale o dwa miejsca. Jeżeli np. dwie suki zajęły lokatę trzecią, to kolejny pies zajmuje nie czwartą, lecz piątą lokatę.

§ 32

Przewodnik ma prawo wycofać psa z dalszego udziału w próbach czy konkursach pracy psów myśliwskich na każdym ich etapie, jednak nie wtedy, gdy psu grozi niekorzystna ocena, dyskwalifikacja czy regulaminowa kara. Przykłady popełnienia błędu stanowiącego podstawę do dyskwalifikacji psa – narzynanie, zakopywanie zwierza (grabarz), atakowanie bydła (bydlarz) itp. Przykład wykonania czynności podlegającej określonej karze – chwyt lisa przez norowca.

§ 33

Chęć przystąpienia do dodatkowych konkurencji: oszczekiwania lub oznajmiania, w pracy po farbie, musi być zgłoszona przez przewodnika w trakcie losowania numerów.

§ 34

Psom startującym w konkursach wszechstronnych (wyżły, psy małych ras, jamniki, retrievery), które zaliczyły wszystkie konkurencje limitowane klasy wielostronnej: wyżłów, płochaczy klasy „B”, retrieverów klasy „B”, dzikarzy lub norowców w konkursach pracy jamników wszechstronnych, a nie zaliczyły jednej z konkurencji klasy wszechstronnej, przyznaje się dyplom I^o, II° czy III° na zasadach pracy psa „poza konkurencją” (bez prawa do lokaty), biorąc pod uwagę liczby zdobytych punktów i limity dla klasy wielostronnej.

Konkursy Pracy Tropowców

KONKURSY PRACY TROPOWCÓW

§ 1

Konkursy pracy tropowców mogą być przeprowadzone po:

- farbie leżącej minimum 8, a nie więcej jak 16 godzin, przy czym farba musi leżeć przez noc,
- farbie leżącej minimum 40, a nie więcej jak 48 godzin, przy czym farba musi leżeć przez dwie noce.

W konkursie przeprowadzanym po farbie leżącej minimum 40 godzin mogą brać udział wyłącznie psy posiadające dyplomy z konkursu wymienionego w pkt 1.

§ 2

Zaleca się wczesne rozpoczynanie pracy po farbie, zgodnie z łowiecką tradycją poszukiwania postrzałów zaraz po świcie. Równocześnie zaleca się przenoszenie oficjalnych uroczystości na godziny późniejsze, np. uroczyste podsumowanie i zakończenie konkursu.

§ 3

W konkursach pracy tropowców mogą brać udział psy ras myśliwskich z grup FCI: III, IV, V, VI (z wyjątkiem sekcji posokowców), VII i VIII. W dniu imprezy psy muszą mieć ukończone 9 miesięcy życia.

§ 4

Psy pracują pojedynczo w kolejności wylosowanych numerów startowych. Czas pracy wynosi:

- dla psów pracujących po farbie leżącej 8-16 godzin, maksymalnie 40 minut,
- dla psów pracujących po farbie leżącej 40-48 godzin, maksymalnie 60 minut.

§ 5

Konkursy przeprowadza się wyłącznie na „czarnej stopie”. Pracę psów oceniają 2-3 osobowe zespoły sędziowskie.

§ 6

Pracę psów ocenia się według podanych w tabeli konkurencji z ustalonymi, niezmiennymi współczynnikami. Psom wyróżnionym przyznaje się dyplomy I, II, III stopnia w zależności od sumy punktów i wysokości uzyskanych ocen, których limity zawiera tabela.

§ 7

Psy nie posiadające dyplomów z prób lub konkursu, podczas którego sprawdzono ich reakcję na strzał, przed przystąpieniem do pracy w konkursie podlegają sprawdzeniu tej reakcji.

Psów wyraźnie lęklivo reagujących na strzał nie dopuszcza się do konkursu.

Konkursy Pracy Tropowców

OBJAŚNIENIA I WSKAZÓWKI DO OCENY

1. Zakładanie ścieżki tropowej.

Do założenia sztucznego tropu używa się około 0,25 litra farby jelenia, dzika, sarny lub daniela. W przypadku niemożności uzyskania przez organizatorów farby w/w zwierzyny można użyć krwi bydlęcej, świńskiej lub owczej, którą przed użyciem należy "uszlachetnić" przez zanurzenie w niej na 24 godziny narogów świeżo ubitej sztuki jelenia, dzika, sarny lub daniela.

Pomocnik zakładający ścieżkę farbową powinien być osobą obcą dla psa. Ścieżka musi leżeć:

- w przypadku konkursu wymienionego w § 1, pkt 1 – minimum 8, a nie więcej niż 16 godzin i musi przeleżeć przez noc,
- w przypadku konkursu wymienionego w § 1, pkt 2 – minimum 40, a nie więcej niż 48 godzin i musi przeleżeć przez dwie noce.

Długość ścieżek w obu rodzajach konkursów wynosi około 600 metrów. Ścieżka rozpoczyna się oznaczonym złomem kierunkowym „zestrzałem” i na swym przebiegu ma 2 poprowadzone pod kątem prostym lub rozwartym załamania, które zaczynają się tuż za sztucznymi łożami zranionej zwierzyny. Łoża wykonuje się, odstawiając ściółkę do mineralnej gleby na powierzchni około 0,25 m² i nakrapiając je obficie farbą. Pierwsze łoże lokalizuje się w odległości około 100 metrów, a drugie w odległości około 400-500 metrów od miejsca zastrzału.

Na końcu ścieżki wykłada się tuszę „zwierzyny”, której farby (jelenia, dzika, sarny lub daniela lub krwi bydlęcej czy świńskiej) użyto do jej zakładania. Wyłożona tusza zwierzyny powinna być wypatroszona, a zrobione w tym celu rozcięcia zaszyte.

Zakładający ścieżkę nanosi i podpisuje na umieszczonej w miejscu pozorowanego „zestrzału” tabliczce numer ścieżki, dzień i godzinę jej założenia.

Oznakowanie ścieżki powinno być widoczne dla przewodnika psa na jej początkowym odcinku długości około 50 m. Na jej dalszym przebiegu czytelne oznakowanie powinno być widoczne wyłącznie dla komisji sędziowskiej. Odstęp między poszczególnymi ścieżkami farbowymi nie powinny być mniejsze niż 100 metrów.

2. Praca na otoku po zimnej lub starej farbie.

Przed rozpoczęciem konkurencji przewodnik musi zadeklarować, czy pies jego będzie pracować jako oszczekiwacz, oznajmiacz, potrafiący pracować luzem, czy do końca pójdzie na otoku. Otok musi mieć minimum 6 metrów długości. Przewodnicy oznajmiaczy powiadamiają komisję sędziowską o sposobie oznajmiania znalezionej zwierzyny.

Sędzia i przenoszący zwierzynę pomocnicy, po położeniu jej na końcu ścieżki farbowej, powinni oddalić się i ukryć tak, aby nie mógł ich zauważyć pracujący pies, a oni sami mogli obserwować jego zachowanie się przy odnalezieniu sztuce.

Sędziowie oceniający pracę danego psa wskazują jego przewodnikowi oznaczone złomem kierunkowym miejsce „zestrzału”, znajdujące się na początku każdej ścieżki. Naprowadzony pies powinien wskazać ślad i na komendę przewodnika podjąć go i spokojnie pracując dolnym wiatrem wyprowadzać go do samego końca.

Konkursy Pracy Tropowców

Pies powinien trzymać się ścieżki i wypracować wszystkie jej załamania. W przypadku gdy farba znajduje się na wysokich trawach lub krzakach, wolno psu podnieść kufę. Błędem jest bezcelowe kręcenie się po śladach. Tropy zdrowej zwierzyny krzyżujące właściwą ścieżkę pies może wskazać przewodnikowi. Jeżeli podąży nimi kilka kroków, a następnie sam się skoryguje, to nie należy tego uznawać za błąd. Wypracowanie śladów pod wiatr tuż obok ścieżki, jak również skracanie krótkich zagięć również nie należy zaliczać do błędów. Pies powinien pracować na miernie naciągniętym otoku. Samodzielne poprawki są dopuszczalne i nie powodują obniżenia oceny. W przypadku oddalenia się psa od śladu tak daleko, że według sędziów nie jest on w stanie sam naprawić błędu albo jeżeli zostanie naruszona sąsiednia ścieżka tropowa, może być na polecenie sędziów jeszcze dwukrotnie naprowadzony na farbę. Każde nowe naprowadzenie obniża ocenę o 1 stopień.

Przewodnikowi nie wolno oglądać się na znaki wytyczające trasę pod rygorem obniżenia oceny o 1 stopień przy każdym zwróceniu mu uwagi przez sędziego.

Po dojściu do drugiego łoża z psem zgłoszonym jako potrafiącym pracować luzem spuszcza się go z otoku, umożliwiając mu swobodne dojście do martwej zwierzyny. Powinien on, nie tracąc kontaktu wzrokowego ze swym przewodnikiem, pracując zdecydowanie, lecz powoli, doprowadzić go do niej.

3. Oznajmianie lub oszczekiwanie znalezionej zwierzyny

Po dojściu przewodnika do drugiego łoża z psem zgłoszonym jako oszczekiwacz lub oznajmiacz spuszcza się go z otoku, umożliwiając mu swobodne dojście do martwego zwierza.

Oszczekiwacz

Powinien w czasie 5 minut, szybko i zdecydowanie dojść po ścieżce do wyłożonej zwierzyny i pozostać w jej bezpośrednim sąsiedztwie, oszczekując ją aż do nadejścia przewodnika.

Pies, który przez 5 minut oszczekuje wyłożoną zwierzynę donośnym głosem, z pasją i bez dłuższych przerw, może otrzymać w tej konkurencji ocenę „4”. Oszczekiwanie ciche, bez pasji, z przerwami powoduje obniżenie oceny o 1-2 stopnie.

Po upływie 5 minut od rozpoczęcia szczekania przewodnik wraz z sędziami, na ich polecenie, rusza w kierunku psa. Jeżeli pies po dojściu do martwej zwierzyny nie rozpocznie szczekania (obecność przy zwierzynie nie szczekającego psa sygnalizuje nadajnikiem lub rogiem sędzia przebywający na końcu ścieżki) w czasie 2 minut, to może być odwołany przez przewodnika i tracąc jeden stopień w dodatkowej konkurencji „oszczekiwanie”, może ponownie być posłany jako oszczekiwacz. Gdy ponownie nie wykona tej konkurencji, a dojdzie czy już doszedł do zwierzyny, to nie zalicza mu się oszczekiwania i dodatkowo odejmuje jeden stopień w konkurencji „praca na otoku po zimnej lub starej farbie”.

Oznajmiacz

Pies po dojściu do zwierzyny i krótkim jej obwąchiwaniu powinien powrócić do czekającego przy drugim łożu przewodnika w czasie nie dłuższym jak 10 minut i po oznajmieniu odnalezienia jej, w sposób określony uprzednio sędziom, doprowadzić go do niej. Po oddaleniu się psa od zwierzyny na odległość około 50 metrów znajdujący się przy niej sędzia sygnalizuje, że pies był przy sztuce i wraca. Jeżeli pies za pierwszym razem nie wykona pracy oznajmiacza, to można po odwołaniu posłać go od drugiego łoża jeszcze raz - obniżając ocenę za oznajmianie o jeden stopień. Jeżeli pies nie wykona

Konkursy Pracy Tropowców

pracy oznajmacza po raz drugi, można go wziąć na otok (jeżeli nie był przy zwierzynie) i pozwolić mu dojść do niej.

Pies taki nie otrzymuje dodatkowych punktów za oznajmianie, a ponadto odejmuje mu się jeden stopień za „pracę na otoku po zimnej lub starej farbie”.

4. Zachowanie się przy martwej zwierzynie.

Ocenę w tej konkurencji wystawia sędzia znajdujący się przy martwej zwierzynie, a w przypadku jego braku sędzia towarzyszący pracującemu psu. Oszczękiwacze, oznajmianie i pracujące luzem dochodzą do zwierzyny same. Psy pracujące do końca na otoku i dochodzące do zwierzyny wraz ze swym przewodnikiem odprowadzane są przez niego wstecz na odległość około 50 metrów i na komendę sędziego uwalniane z otoku, co umożliwia im swobodny powrót do niej.

Pies nie może próbować narzynać zwierzyny. Oblizywanie rany postrzałowej jest dozwolone. Psy o wielkim temperamencie mogą gryźć, a nawet szarpać suknię zwierza. Sędzia musi określić czy pies czyni to z pasji czy celem narzynania. Psy, które narzynają zwierza (narzynacze) lub usiłują go zakopać (grabarze) podlegają dyskwalifikacji.

5. Odłożenie psa.

Psa można odłożyć:

- a) luzem,
- b) uwiązanego na otoku.

Przewodnik po wydaniu psu komendy „waruj!” lub „siad!” oddala się od niego na odległość około 50-100 metrów i ukrywa się. Po około 2 minutach na polecenie sędziego oddaje jeden strzał, a po następnych dwóch minutach drugi. Po kolejnej minucie przewodnik na polecenie sędziego wraca do psa.

Pies odłożony luzem może być pozostawiony z otokiem przypiętym do obroży. Zezwala się na pozostawienie mu koca, torby lub innej rzeczy stanowiącej własność przewodnika. Pies powinien zostać odłożony w pozycji „siad” lub „waruj”. Ocenę „4” może otrzymać pies, który przez cały czas odłożenia pozostaje w tym samym miejscu, nie reagując nerwowo na strzał. Zmiana pozycji z „waruj” na „siad” lub odwrotnie nie powoduje obniżenia oceny. Obniża się natomiast ocenę psu, który oddali się z miejsca odłożenia na odległość około 5 m lub zacznie szczekać. Pies, który samowolnie opuści miejsce odłożenia na odległość powyżej 5 metrów nie może w tej konkurencji otrzymać oceny wyższej niż „0”.

Pies uwiązany na otoku długości 1,5-2 metrów powinien zostać odłożony w pozycji „siad” lub „waruj”. Zezwala się na pozostawienie mu koca, torby lub innej rzeczy stanowiącej własność przewodnika. Ocenę „4” może otrzymać pies, który przez cały czas odłożenia pozostaje w tym samym miejscu i nie reaguje nerwowo na strzał. Zmiana pozycji z „waruj” na „siad” lub odwrotnie nie powoduje obniżenia oceny. Obniża się natomiast odpowiednio ocenę psu, który wstanie z miejsca odłożenia lub zacznie szczekać. Pies, który szarpie się na uwięzi nie może otrzymać oceny wyższej niż „0”. Ocenę „3” można przyznać psu (odłożonemu luzem lub na uwięzi), który na początku odłożenia szczeka, po czym się uspokoi i zachowuje się spokojnie do końca tej konkurencji.

Konkursy Pracy Tropowców

6. Współpraca z przewodnikiem i posłuszeństwo.

Współpracę psa z przewodnikiem i posłuszeństwo ocenia się, biorąc pod uwagę utrzymywanie ciągłego kontaktu z przewodnikiem i reakcje na jego polecenia, zwłaszcza szybkie i sprawne wykonywanie pracy. Psy, które nie wykonują natychmiast otrzymywanych komend, powinny mieć obniżoną ocenę w tej konkurencji od jednego do dwóch stopni. Natomiast te, które puszczone luzem nie dają się wziąć na smycz lub uciekają od przewodnika, nie wracając do niego w ciągu 10 minut, podlegają dyskwalifikacji.

Konkursy pracy tropowców

Konkurencje		Współ- czynnik	Limity		
			Suma punktów		
			80	70	60
			Dyplom		
			I°	II°	III°
			Oceny		
1.	Praca na otoku (lub luzem od II łoża) po farbowanym, zimnym lub starym tropie rannej zwierzyny	10	3	3	2
2.	Zachowanie się przy martwej zwierzynie	6	3	2	2
3.	Odłożenie psa:				
	a) luzem	5*	3	2	-
	b) na uwięzi	3*	3	2	-
4.	Współpraca z przewodnikiem	4	2	-	-
	Dodatkowo:				
	- oznajmianie	5	-	-	-
	- oszczekiwanie	5	-	-	-
RAZEM		25 + 5			

Najwyższa liczba punktów do zdobycia, bez konkurencji dodatkowych:

$$25 \times 4 = 100$$

$$\text{dodatkowo: } 5 \times 4 = 20$$

* Suma współczynników przy uwzględnieniu pkt a).

Przy punktacji przyjmuje się tylko jeden współczynnik: albo a) albo b).